

---

# Promítání

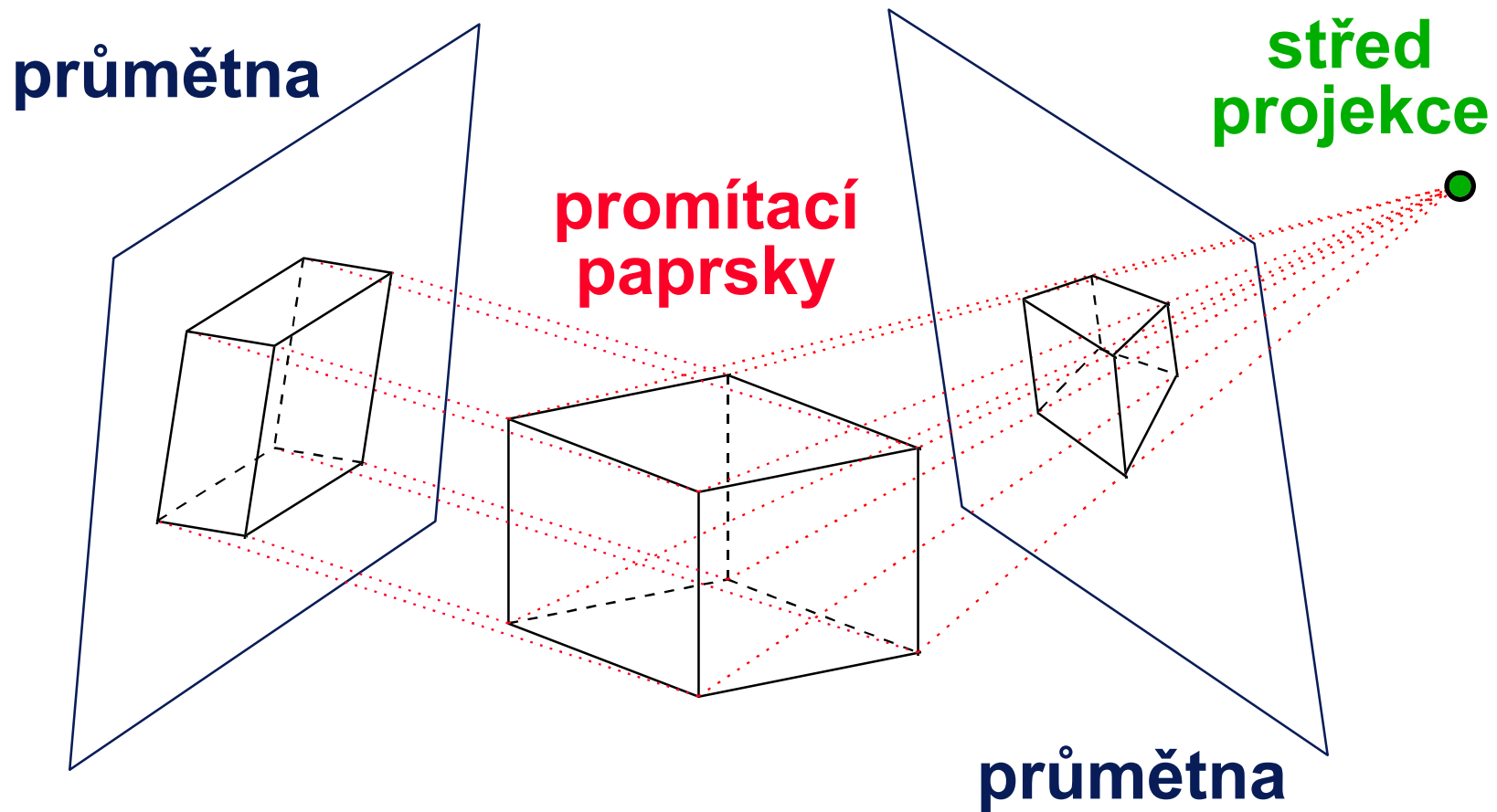
**© 1995-2001 Josef Pelikán  
KSVI MFF UK Praha**

e-mail: [Josef.Pelikan@mff.cuni.cz](mailto:Josef.Pelikan@mff.cuni.cz)

WWW: <http://cgg.ms.mff.cuni.cz/~pepca/>

# Základní pojmy

---



# Klasifikace lineárních projekcí

---

## ➔ rovnoběžné projekce

- promítací paprsky jsou navzájem rovnoběžné

## ◆ kolmé projekce

- promítací paprsky jsou kolmé na průmětnu
- Mongeova projekce, půdorys, nárys, bokorys
- axonometrie (obecná kolmá projekce)

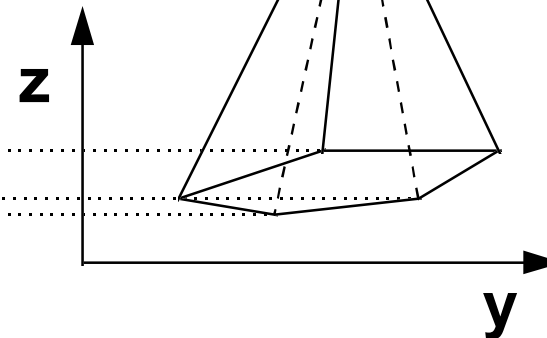
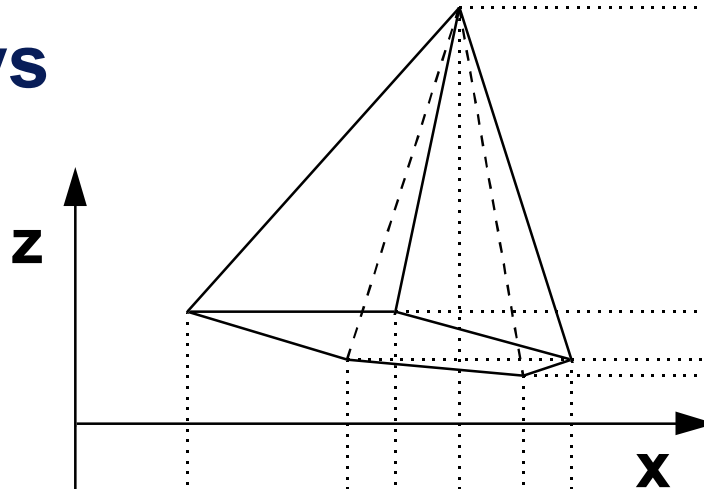
## ◆ kosoúhlé projekce

- kabinetní projekce (zkrácení měřítka osy **z** na **1/2**)
- kavalírní projekce (stejně měřítko na všech osách)

# Mongeova projekce

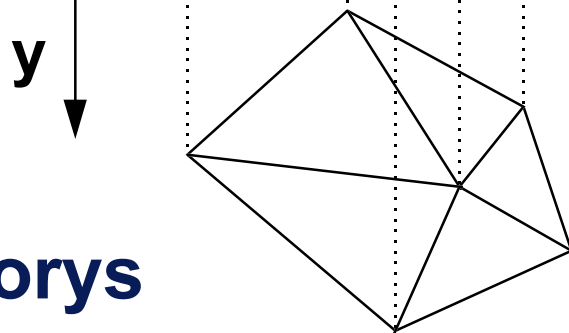
---

**nárys**



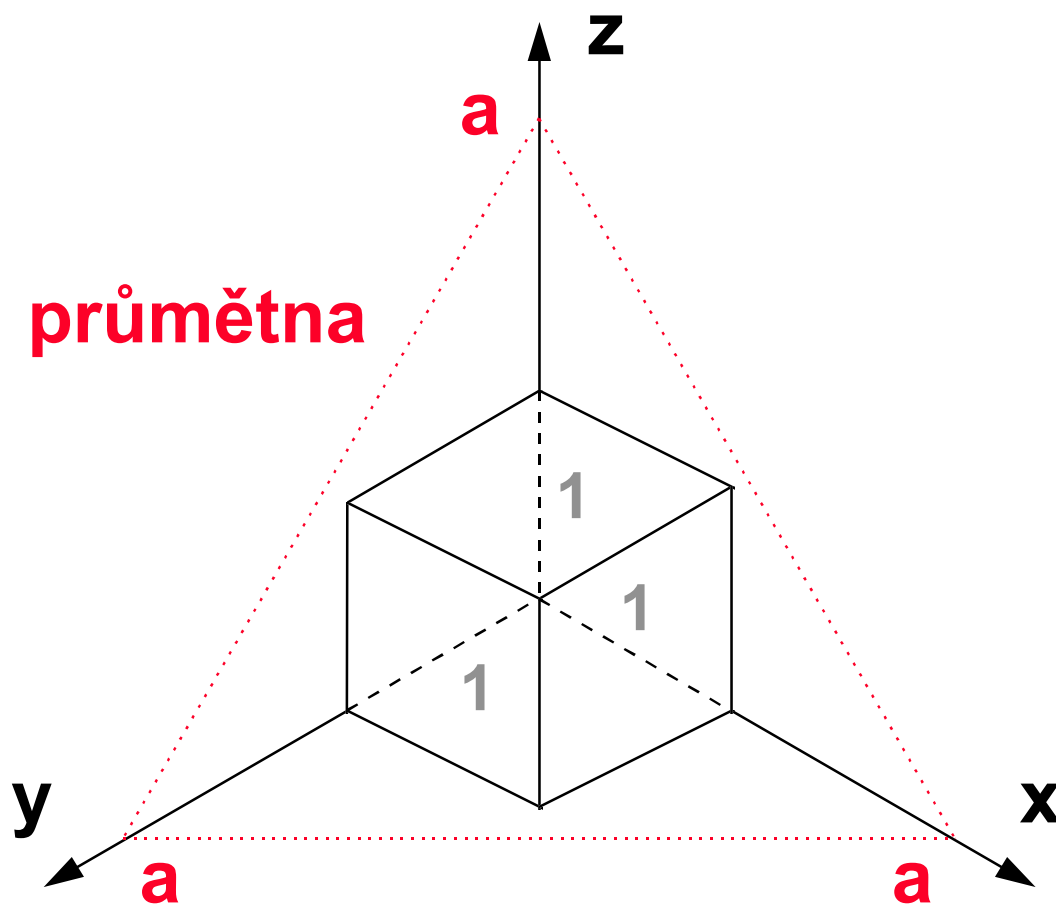
**bokorys  
zleva**

**půdorys**



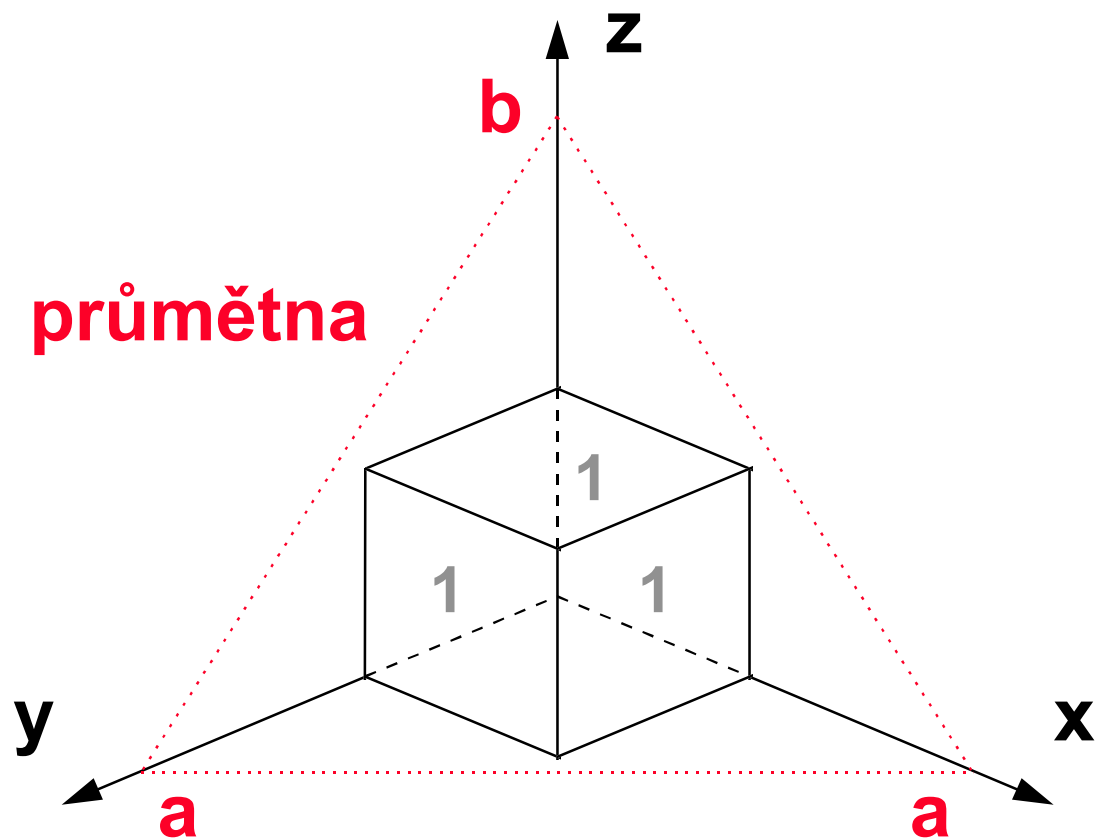
# Axonometrie - isometrie

---



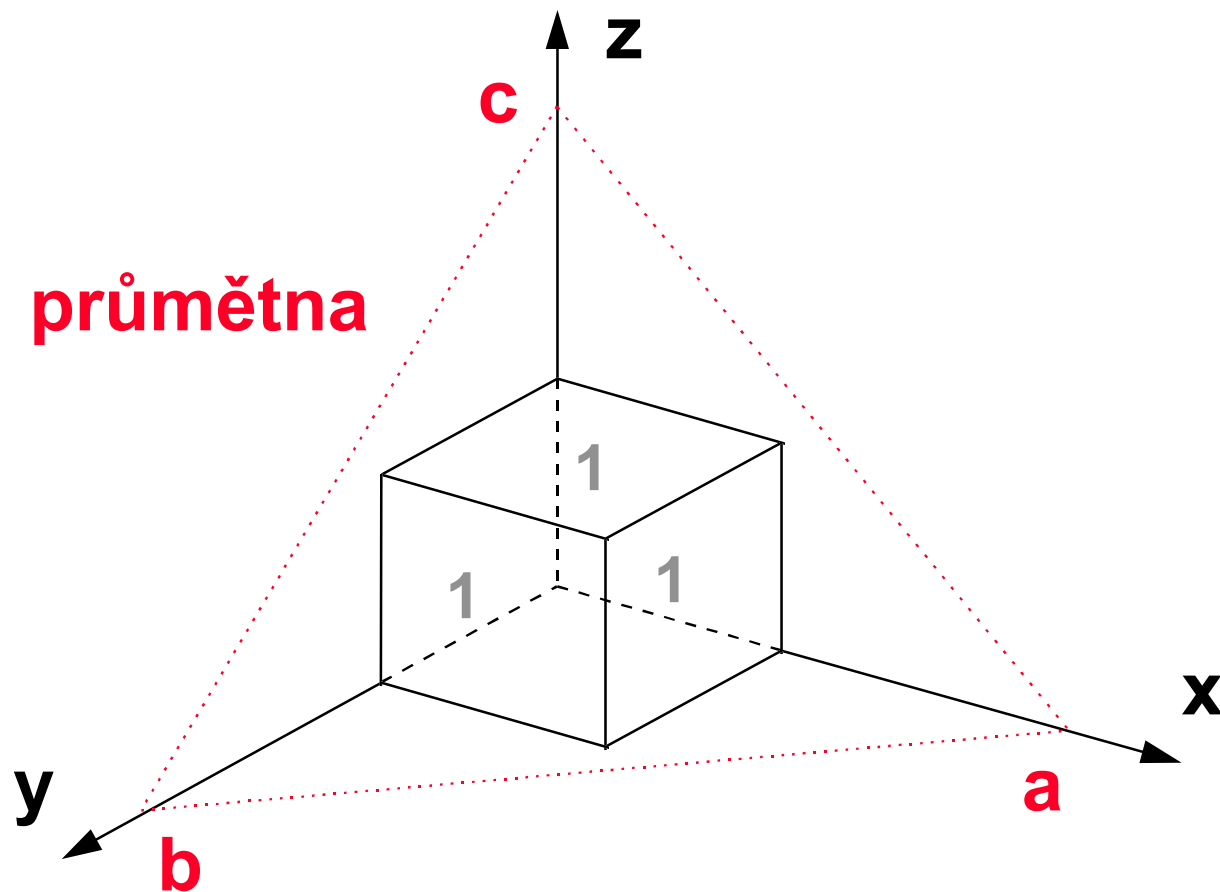
# Axonometrie - dimetrie

---



# Axonometrie - trimetrie

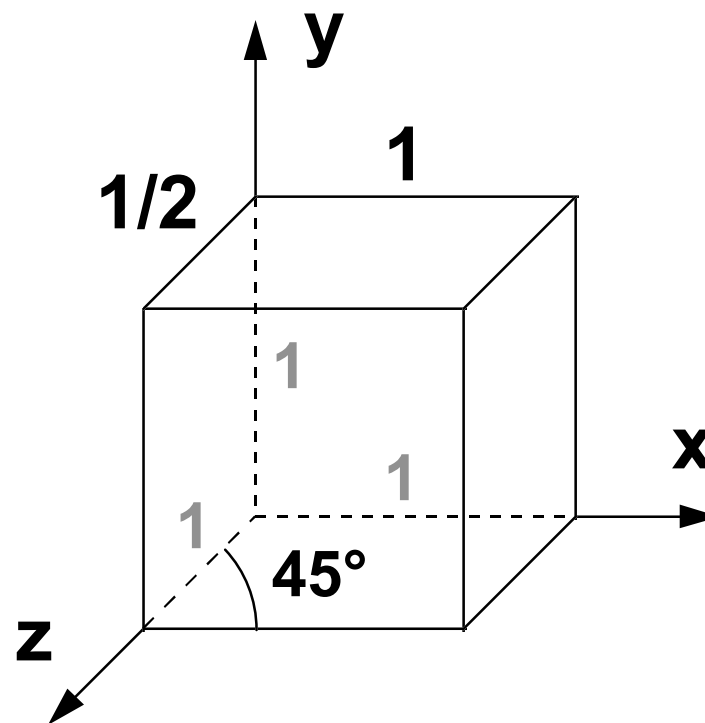
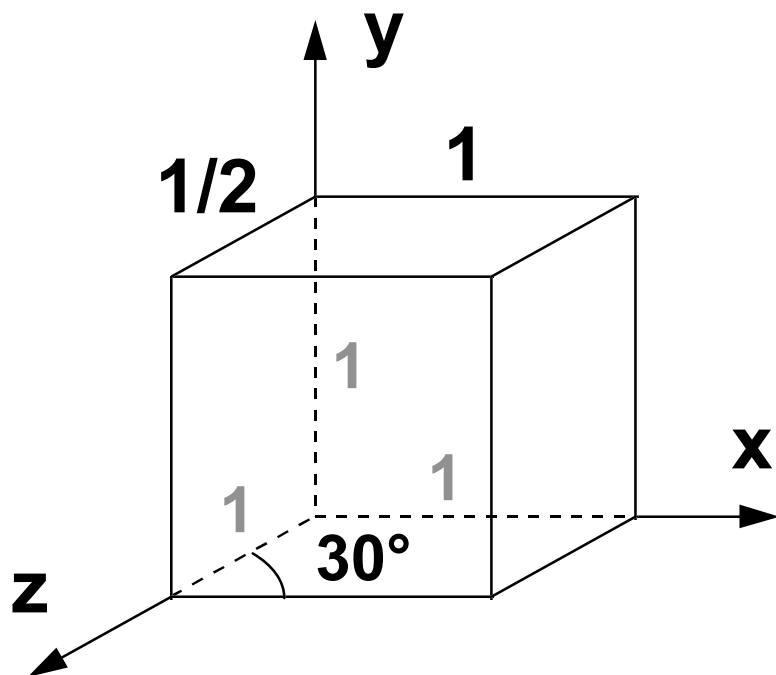
---



# Kabinetní projekce

---

průmětna =  $xy$

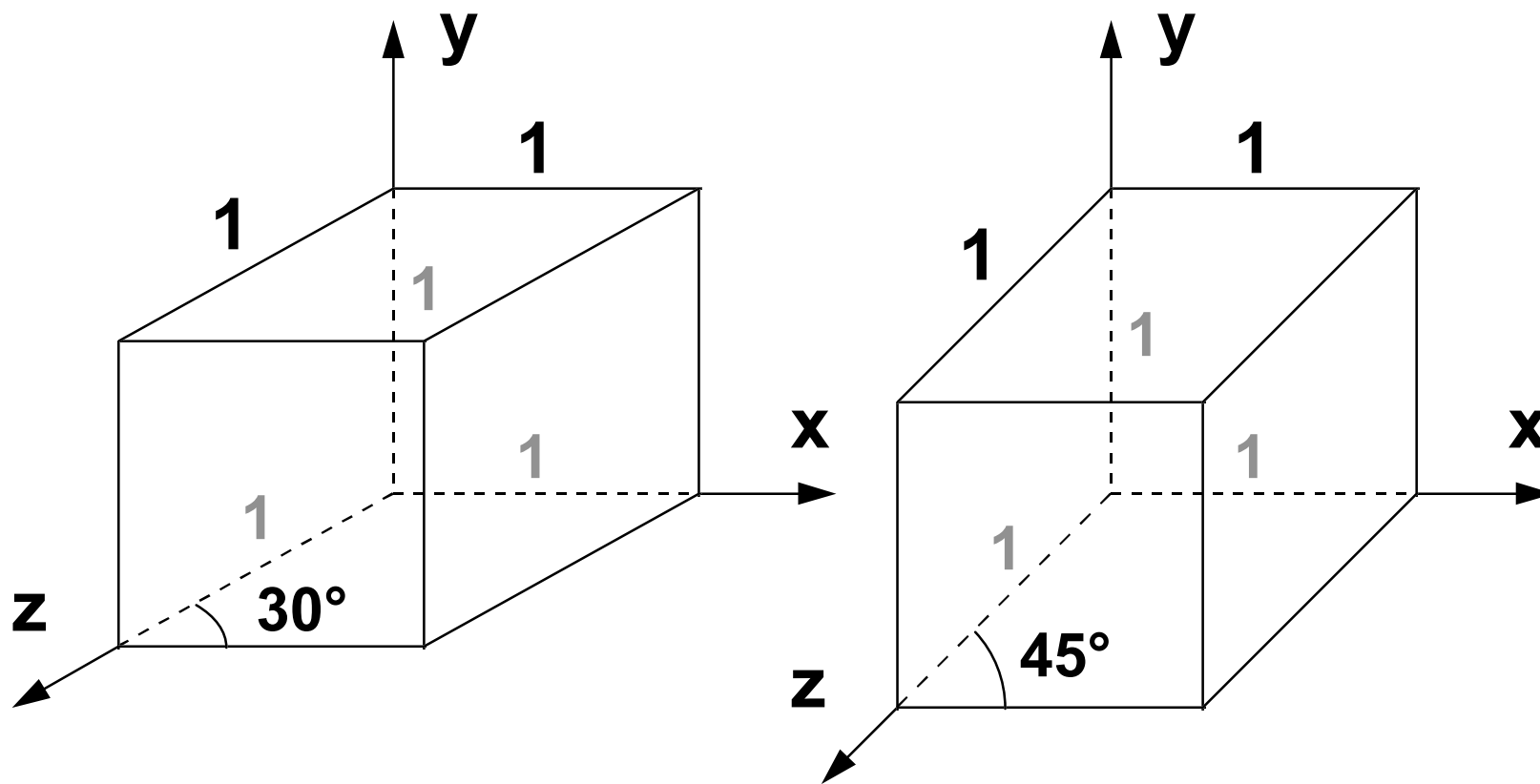




# Kavalírní projekce

---

průmětna =  $xy$



# Klasifikace lineárních projekcí

---

## ➔ **perspektivní (středové) projekce**

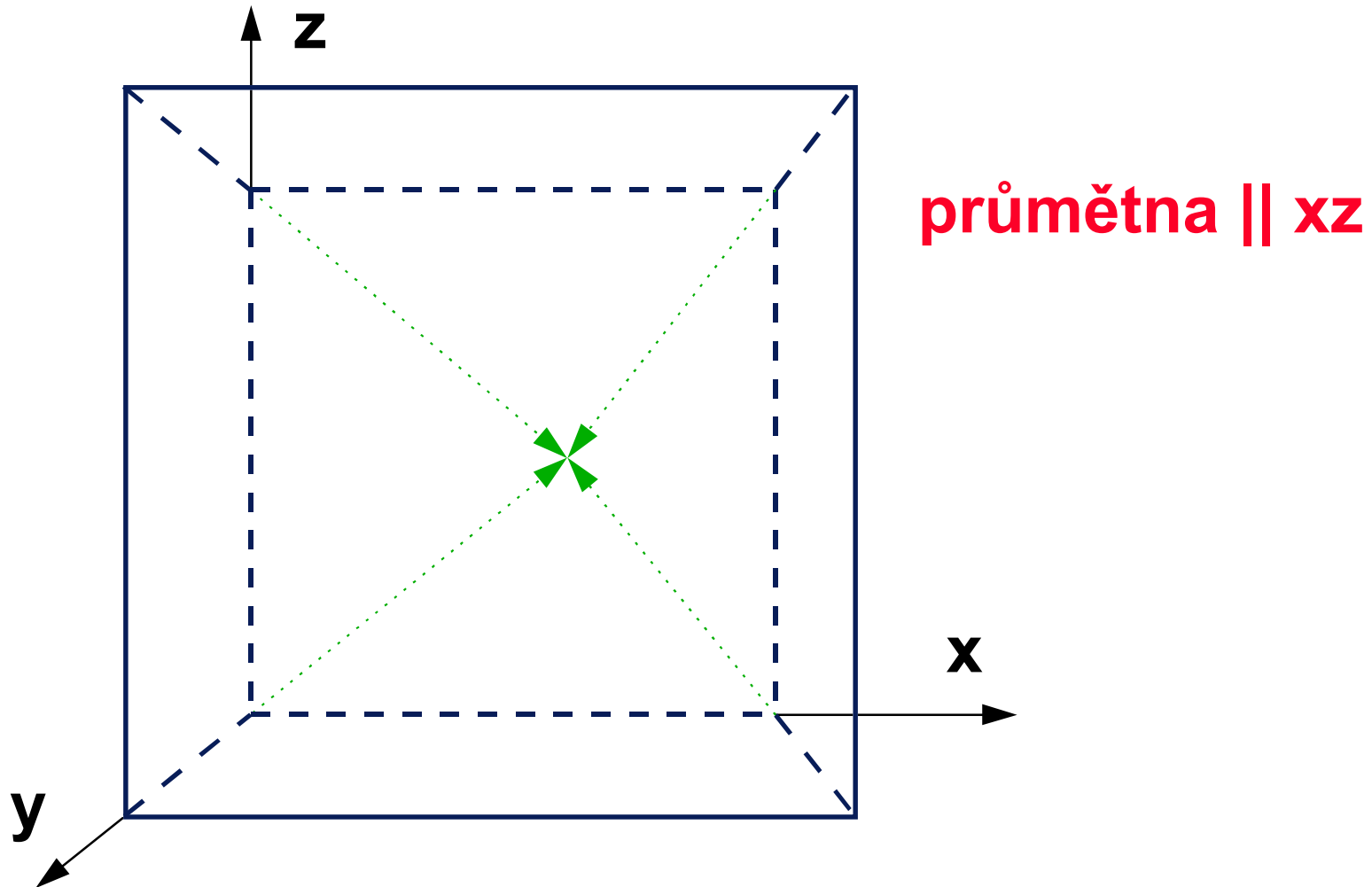
- promítací paprsky tvoří svazek procházející jedním bodem, **středem projekce**
- nezachovává se rovnoběžnost (úběžníky)

## ◆ **jednobodová perspektiva**

- průmětna je rovnoběžná se dvěma souřadnými osami
- rovnoběžky se třetí osou se protínají v jednom hlavním úběžníku

# Jednobodová perspektiva

---



# Klasifikace lineárních projekcí

---

## ◆ **dvoubodová perspektiva**

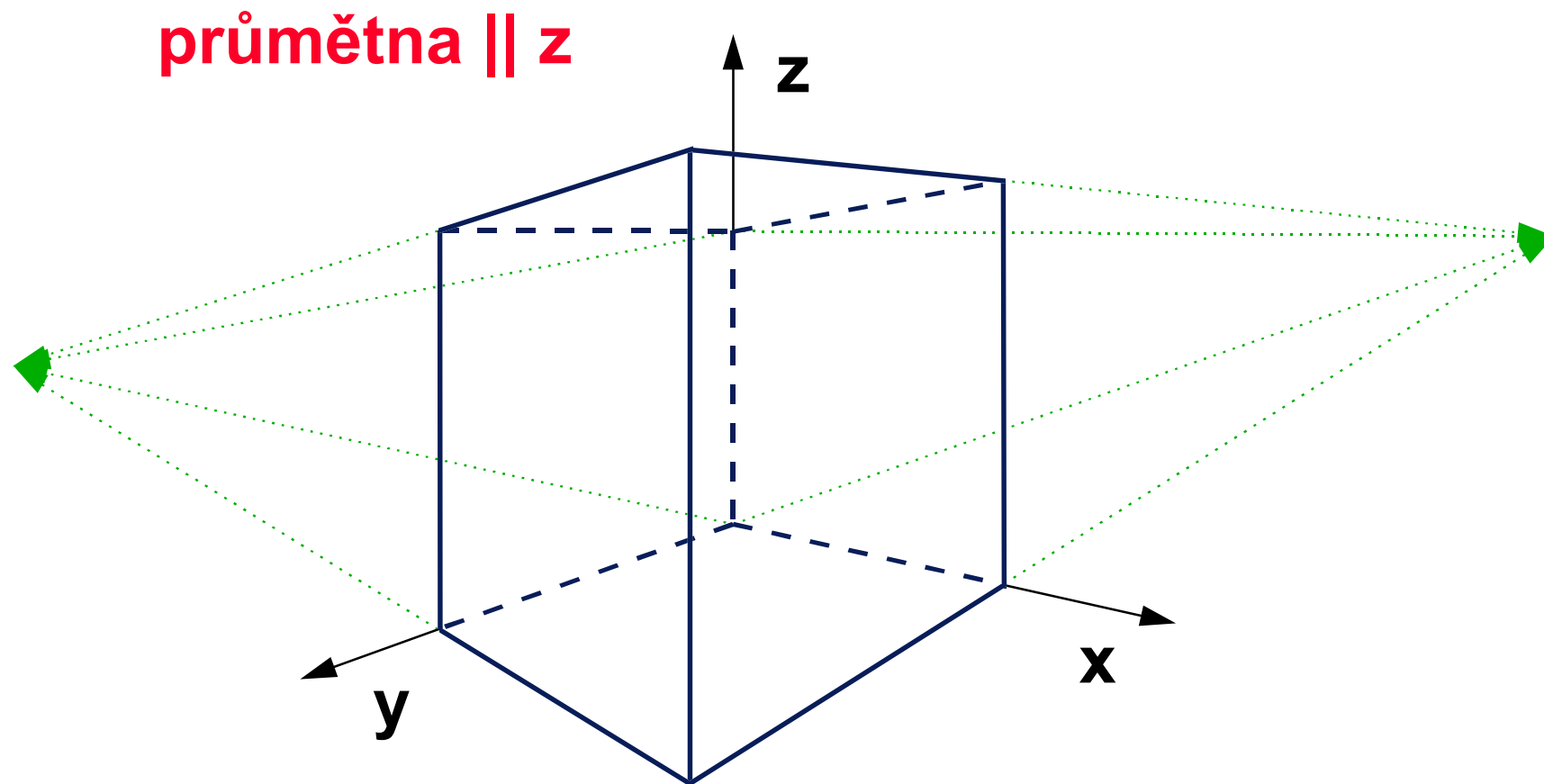
- průmětna je rovnoběžná s jednou souřadnou osou
- rovnoběžky s ostatními osami se protínají ve dvou hlavních úběžnících

## ◆ **tříbodová perspektiva**

- průmětna má zcela obecnou polohu
- rovnoběžky se souřadnými osami se protínají ve třech hlavních úběžnících

# Dvoubodová perspektiva

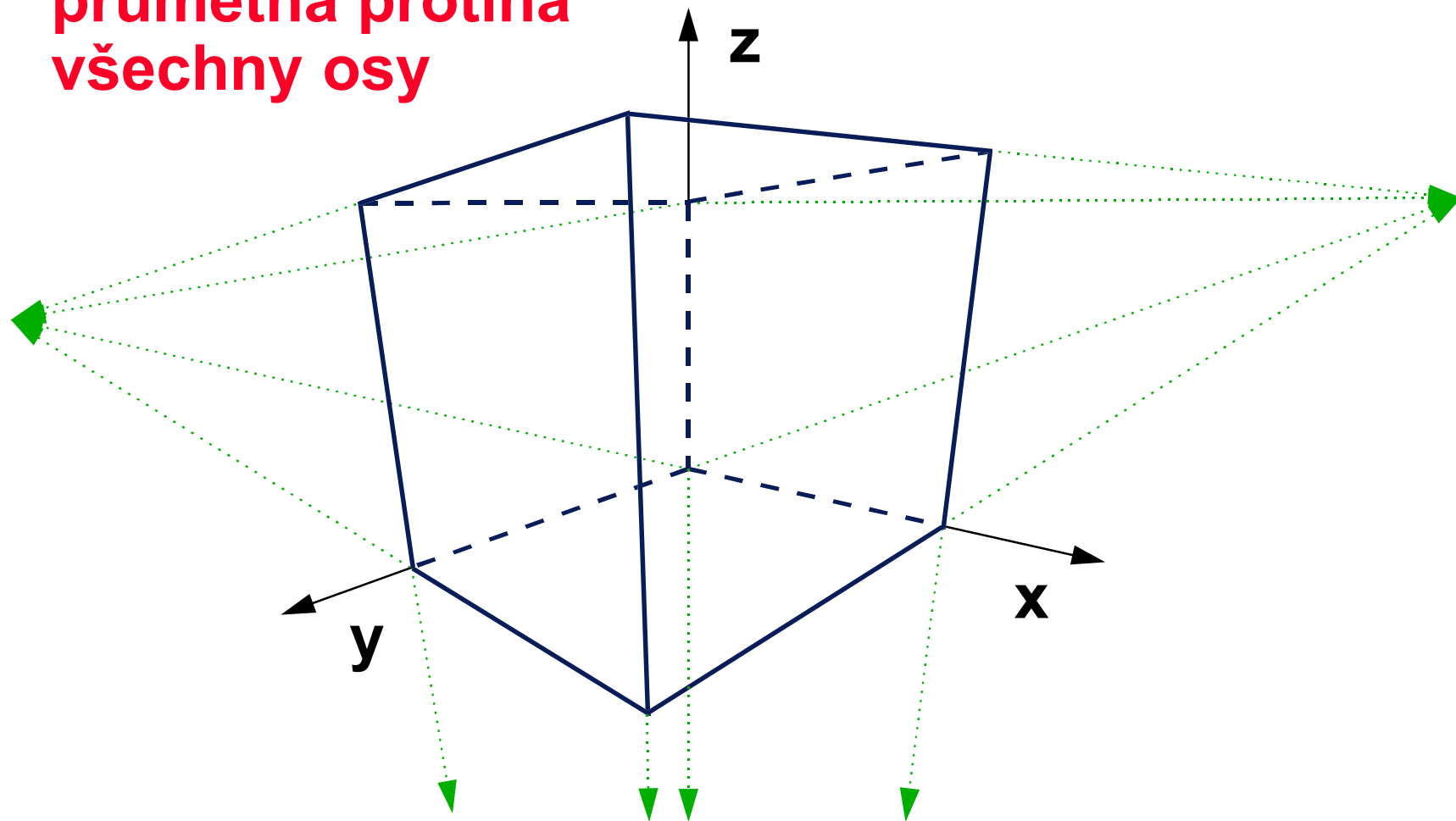
---



# Třibodová perspektiva

---

**průmětna protíná  
všechny osy**



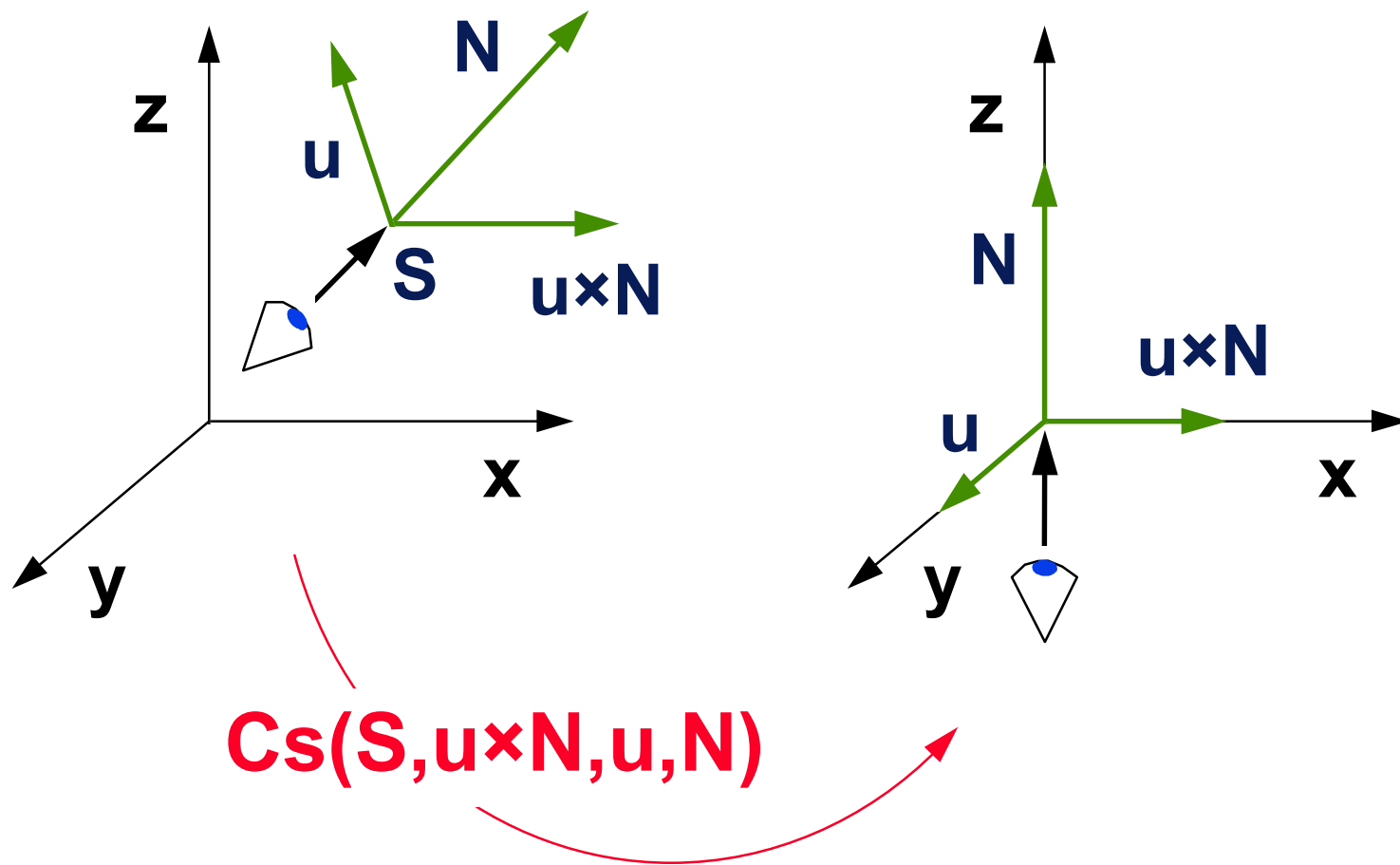
# Implementace kolmé projekce

---

- ◆ **[ $x, y$ ]** budou souřadnice bodu v průmětu,  **$z$**  jeho hloubka (vzdálenost od pozorovatele)
- ➔ **základní pohledy** (půdorys, nárýs, bokorys)
  - pouze permutace složek  **$x$** ,  **$y$**  a  **$z$**  (s příp. změnou znaménka)
- ➔ **obecná kolmá projekce** (axonometrie)
  - **směr pohledu** (normálový vektor průmětny):  **$N$**
  - **svislý vektor**:  **$u$**
  - převedení do základního pohledu:  **$Cs(S, u \times N, u, N)$**

# Obečná kolmá projekce

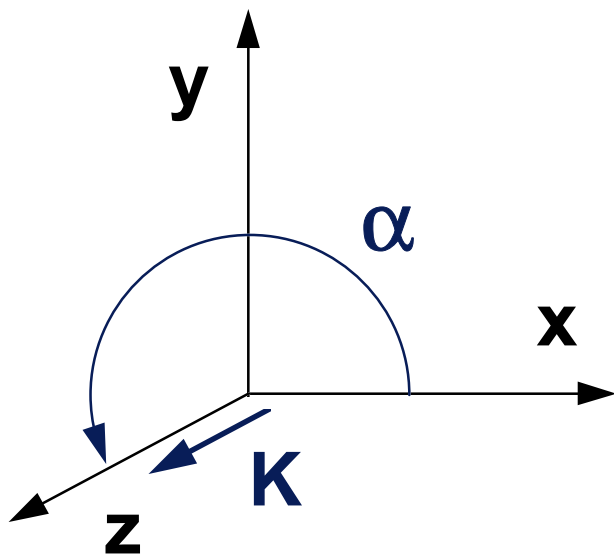
---





# Implementace kosoúhlé projekce

---



**průmětna:  $xy$**   
**koeficient zkrácení:  $K$**   
**úhel průmětu osy  $z$ :  $\alpha$**

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ K \cdot \cos \alpha & K \cdot \sin \alpha & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

# Implementace středové projekce

---

## ◆ obecná perspektivní projekce:

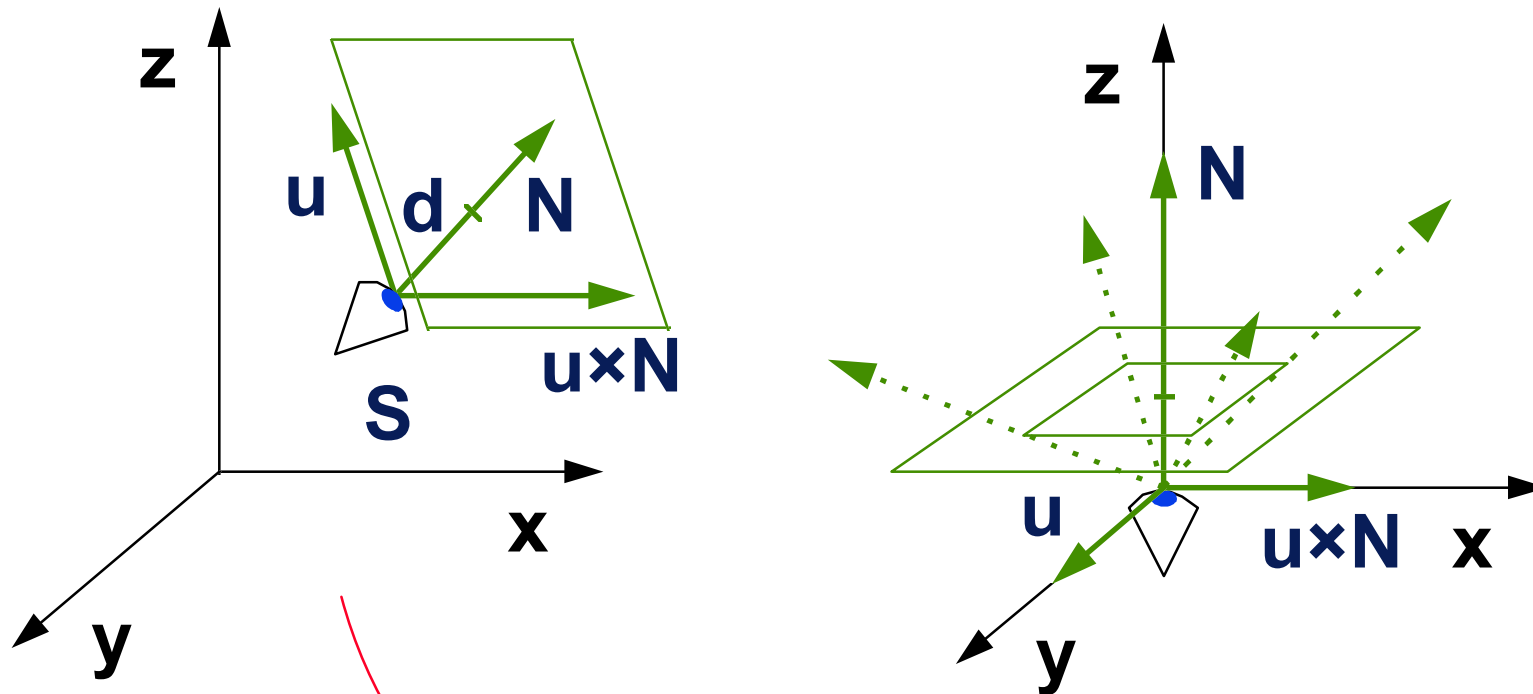
- střed projekce: **S**
- směr pohledu (normálový vektor průmětny): **N**
- vzdálenost průmětny od středu projekce: **d**
- svislý vektor: **u**

## ➔ promítací transformace:

- převedení do základní polohy (střed projekce do počátku, směr pohledu do osy **z**): **Cs(S, u×N, u, N)**
- perspektivní projekce: např. [  $x \cdot d/z$ ,  $y \cdot d/z$ ,  $z$  ]

# Převedení do základní polohy

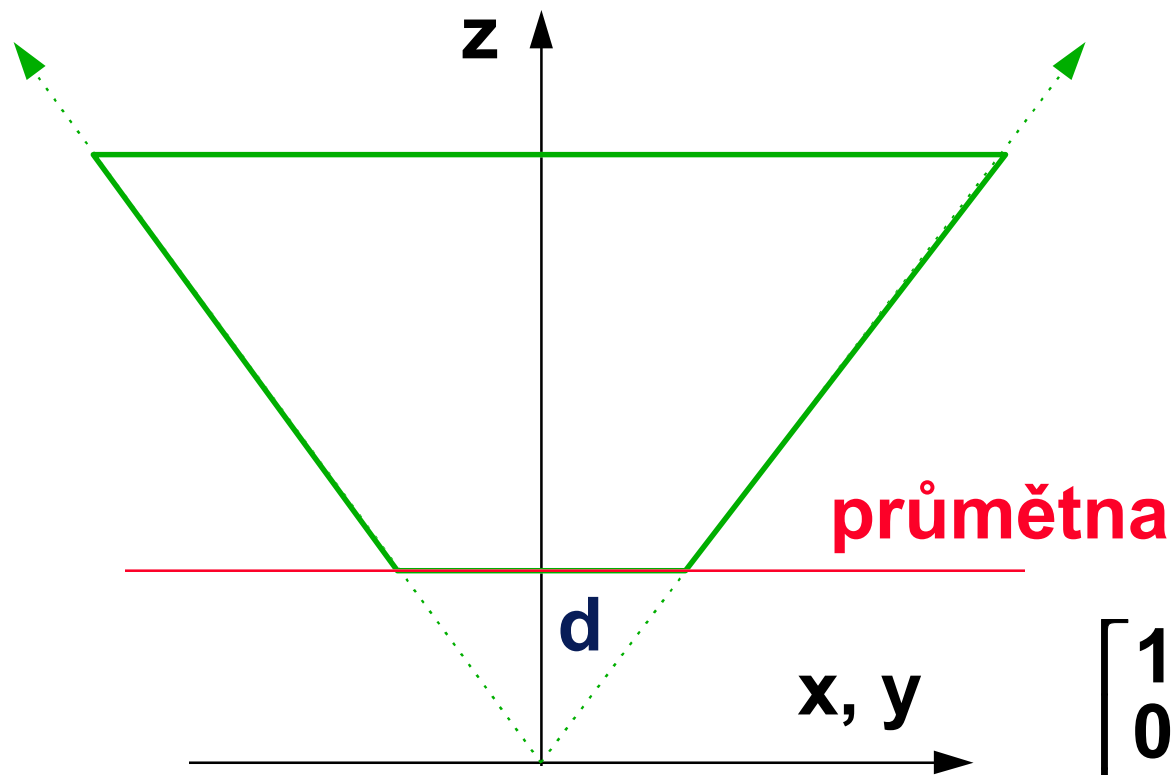
---



$Cs(S, u \times N, u, N)$

# Perspektivní transformace

---



**Nezachovává  
linearitu  
útvárů!**

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1/d \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

# Transformace lineárních útvarů

---

◆ **perspektivní transformace úsečky Per:**

– je zřejmé, že **neplatí** rovnost

$$\mathbf{Per}(A + t \cdot [B - A]) = \mathbf{Per}(A) + t \cdot [\mathbf{Per}(B) - \mathbf{Per}(A)]$$

➔ použití **diferenčních algoritmů (DDA)** při výpočtu viditelnosti:

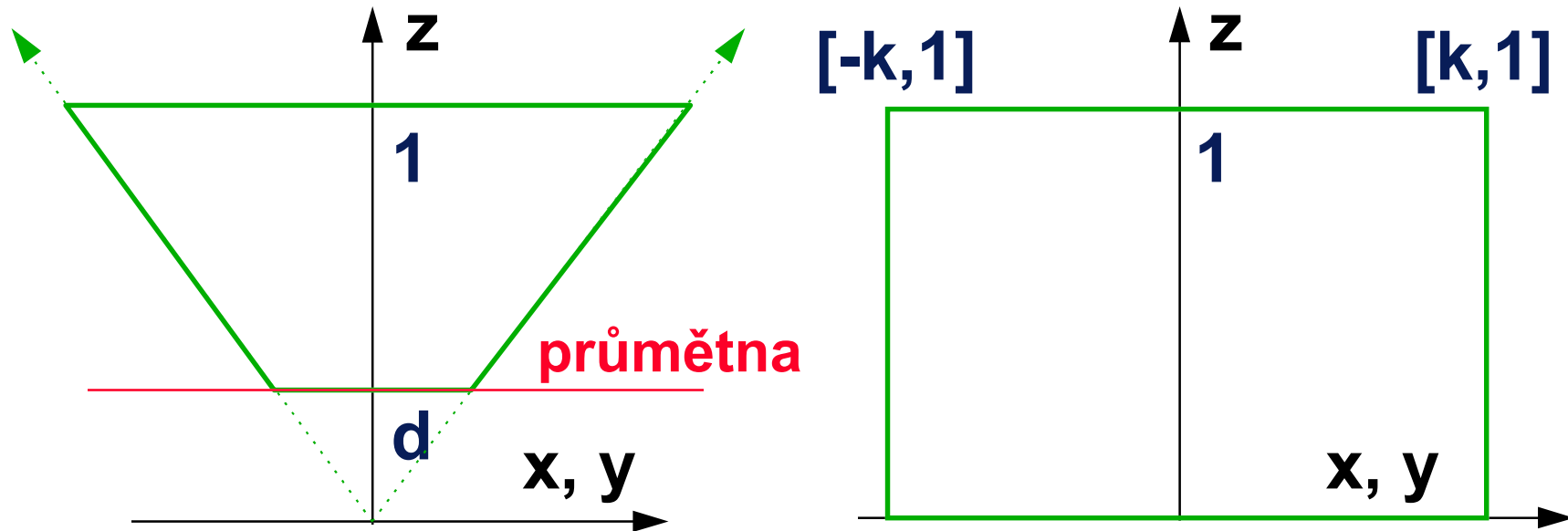
– mějme bod **C(u)** na úsečce **Per(A)Per(B)**:

$$\mathbf{C}(u)_{x,y} = \mathbf{Per}(A)_{x,y} + u \cdot [\mathbf{Per}(B)_{x,y} - \mathbf{Per}(A)_{x,y}]$$

– potřebujeme, aby i pro hloubku **z** platilo:

$$\mathbf{C}(u)_z = \mathbf{Per}(A)_z + u \cdot [\mathbf{Per}(B)_z - \mathbf{Per}(A)_z]$$

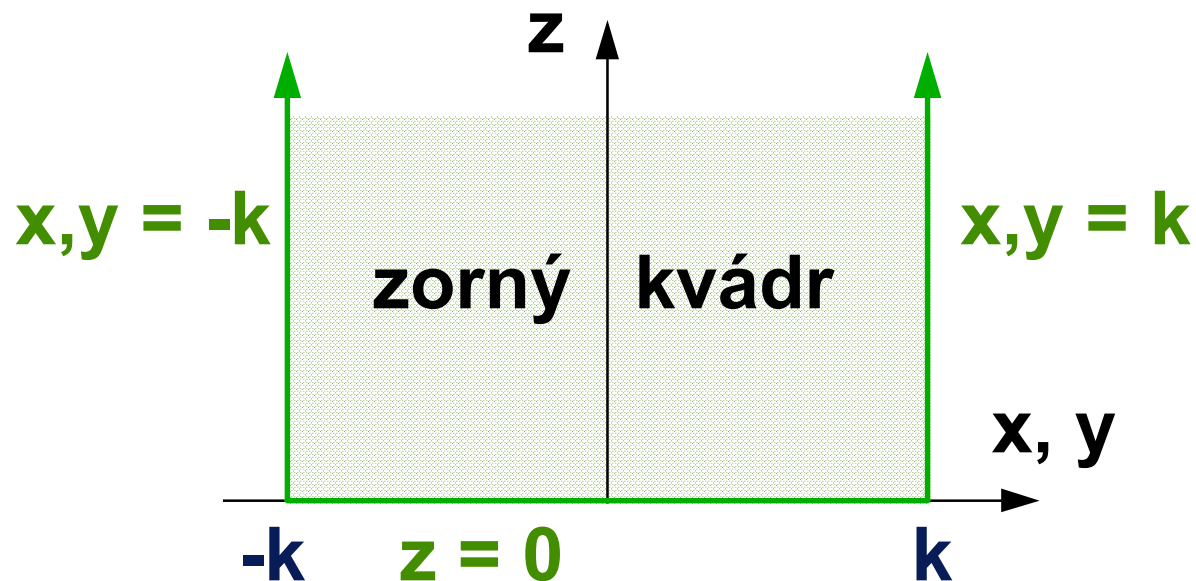
# Zachování linearity



$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{1-d} & 1 \\ 0 & 0 & \frac{-d}{1-d} & 0 \end{bmatrix}$$

# 4D ořezávání

---



hraniční nadroviny:

$$\underline{x = -kw}, \quad \underline{x = kw}, \quad \underline{y = -kw}, \quad \underline{y = kw}, \quad \underline{z = 0}$$

$$\text{pro } w > 0: \quad \underline{-kw < x < kw}, \quad \underline{-kw < y < kw}, \quad \underline{0 < z}$$

# Konec

---

## Další informace:

- **J. Foley, A. van Dam, S. Feiner, J. Hughes:** *Computer Graphics, Principles and Practice*, 229-283
- **Jiří Žára a kol.:** *Počítačová grafika*, principy a algoritmy, 277-291
- ➔ **LAN na Malé Straně:**
  - **barbora\usr:\vyuka\pelikan\6\**